

Piše: Marijan Sivrić
Arhivske snimke: Marijan Sivrić

“Svetkovinom Krista Kralja približili smo se kraju crkvene godine. Ostalo je još nekoliko dana i ući ćemo u razdoblje priprave za Božić, odnosno vrijeme zvano došašće. Zbog toga Crkva ovih posljednjih tjedana pred sve vjernike stavlja tzv. posljednja vremena. Jedan od onih koji je već stao pred Božje lice jest fra Slavko Barbarić. Bilo je to prije 20 godina. Nismo ga zaboravili i nećemo jer je bio Božji svjedok dok je hodio ovom zemljom”, rečeno je jučer na početku mise u povodu 20. obljetnice smrti međugorskog franjevca fra Slavka Barbarića u koncelecijaciji više svećenika.

Život za Međugorje i vjeru

- U suvremenoj povijesti naročito su odjeknule riječi Kraljice Mira, kako svjedoče vidioci. Svrnuta nam je pozornost na teško stanje u kojem se nalazi današnje čovječanstvo. Izlaza iz svega ima, ako ga želimo prihvatiti. Po riječima Kraljice Mira, taj put vodi preko molitve, posta, obraćenja, ispovijedi... Riječi Kraljice Mira nisu riječi Svetoga pisma pa ih možemo prihvatiti ili ne. Sva ta događanja spadaju u tzv. privatne objave koje nisu zapovjedene da ih se neizostavno moramo držati. Zbog toga u svemu trebamo ići sa svojom Crkvom. Jedan od bitnih kriterija, kaže ona, jest razlikovanje duhova, kako nam to uostalom svjedoči povijest kršćanske duhovnosti. Bog je djelovao i djeluje u svakom vremenu, samo kroz molitvu i razmišljanje treba Njegov govor očistiti od svih drugih naslaga. Jedan od onih koji je to zaista nastojao bio je fra Slavko Barbarić. Ne samo kada je kao dušobrižnik došao u župu Međugorje nego i prije toga. Jasno se to moglo pratiti još od njegovih studentskih dana.

Tražio je Boga, ali ne sam, nego zajedno s drugima. I pritom mu nije bilo lako. Svoje dušobrižničko djelovanje započeo je u nesretno jugokomunističko vrijeme. Izgledalo je tada da će ono još dugo trajati. A njemu se nije dalo biti bez Boga. Poučavao je mladež dobrome životu i vladanju, počeo je raditi s molitvenim skupinama i došao je pod udar zloga. Jugokomunisti su ga uzeli na zub. A on se nije predavao. Poslan je i na studij religiozne pedagogije, koju na kraju doktorira. Pojavom događaja u župi Međugorje spremno se priključuje pomoći koliko može. Nije žalio sebe, obziran je bio prema drugima, svjestan je da su povijesna vremena pred nama - rečeno je jučer na misi u Međugorju. Naglašena je i jedna priča. “Govori o čovjeku koji je krenuo na hodočašće kako bi susreo svetoga pustinjača i zamolio ga za savjet. Kad ga je usreo, upitao ga je: “Ako bi ti ostao samo jedan dan života, kako bi ga proživio?”

Stari pustinjač odgovori: “Hm, najprije bih izmolio jutarnju molitvu... Potom bih skuhao čaj i krenuo zaljevati vrt. Nakon toga bih posjetio susjeda Ivana. Onda bih malo odrijetomao...” “Što?”, prekinu ga hodočasnik, “pa svaki dan tako živiš!” “Narav-

Obilježeno 20 godina od smrti međugorskog franjevca fra Slavka Barbarića

U teška ratna vremena razvijao je u Međugorju duhovnost, svima pomagao, tješio uplakane, pokretao projekte...

Hodočašće od rodne kuće fra Slavka Barbarića do njegova posljednjeg počivališta na groblju u Međugorju održano je jučer, na 20. obljetnicu fra Slavkove smrti. Inicijativa da se hodočašćem obilježi godišnjica potekla je od molitvene skupine “Gospa, Majka moja”, a objeručke su je prihvatili članovi fra Slavkove obitelji, župljani župe Čerin i župe Međugorje, u kojoj je fra Slavko djelovao

no”, odgovori pustinjač, “zašto bi zadnji dan moga života morao biti drukčiji od ostalih?”

Fra Slavko je živio upravo po tomu. U isto vrijeme bio je čvrsto nogama na ovoj zemlji, ali i čvrsto glavom u nebu. Spojio je skladno učenost i pobožnost. Svjedočio sam tomu tijekom punih osam godina dok smo zajedno hodili njivom Božjom.

Učinio je mnoga dobra djela

Nije stoga čudno da danas na fra Slavkovu grobu gore svijeće i da se ljudi tu mole. Osjećaju da nije uzalud potrošio vrijeme na ovoj zemlji i kako bi im mogao biti uzor u njihovu osobnom životu. U kršćanskoj duhovnosti ovo se zove “glas naroda”. I taj glas jedna je od najbitnijih stvari da se o nečijem životu počne govoriti pojmom blaženosti i svetosti. Ne može se, naime, takvim postati na silu, nečijim golim htijenjem, mora puk Božji prepoznati da si bio takav i takvim te primiti. Ne znam kako će se sve to razvijati u pogledu fra Slavka Barbarića. Znam samo sa sigurnošću da će ostati upamćen u povijesti Kraljice Mira na ovom području.

U teška ratna vremena razvijao je ovdje duhovnost kakvu danas poznajemo, tješio je uplakane, pomagao svima kojima je pomoć bila potrebna, pokretao razne uspjele projekte. Sve ovo možemo pronaći i u njegovu životopisu te na raznim drugim stranama. No, ono što treba istaknuti jest svjedočenje. Nije na silu stvarao neke događaje, nego je, mogli bismo reći, išao za njima. Osluškiavao je što to poručuje Kraljica Mira, kako kažu vidioci, i sve to promatrao kroz istinu razlikovanja duhova. Poslije je svjedočio o svemu tomu, poruka je jučer na misi u Međugorju u povodu 20. obljetnice smrti fra Slavka Barbarića.

Kada je spoznao da ima dosta onih koji bi htjeli doći ovamo, ali ne mogu zbog raznih razloga, išao je on k njima. Nije to bilo lako. Tražilo je puno odricanja, puno muke, ali nije se žalio. Bio je poput sv. Pavla na onim njegovim poznatim mislijskim putovanjima. I učinio je dobro, poručili su franjevci jučer iz Međugorja.

Fra Slavko Barbarić u isto vrijeme bio je čvrsto nogama na zemlji, ali i glavom u nebu. Spojio je skladno učenost i pobožnost, rečeno je jučer na misi u povodu 20. obljetnice njegove smrti

TKO JE BIO DR. FRA SLAVKO BARBARIĆ

Utemeljio je i vodio Majčino selo, radio s ovisnicima u Cenacolu...

20

KNJIGE FRA SLAVKA BARBARIĆA

prevedene su na 20-ak jezika i tiskane u više od 20 milijuna primjeraka diljem svijeta

Fra Slavko Barbarić umro je 24. studenoga 2000. Nakon križnoga puta, koji je svakoga petka obično predvodio na Križevcu za župljane i hodočasnike, osjetio je bolove. Sjeo je na kamen, ubrzo legao na zemlju, izgubio svijest i umro. Rođen je 11. ožujka 1946. godine u Dragičini (župa Čerin). Osmogodišnju školu pohađao je u Čerinu, a gimnaziju u Dubrovniku. U franjevački red stupio je na Humcu 14. srpnja 1965. Svečane zavjete položio je 17. rujna 1971. za svećenika je zaređen 19. prosinca 1971. Studirao je Sarajevu, Grazu i Freiburgu. Studije je završio u Grazu (Austrija) postigavši magistrat. Nakon pet godina pastoralnog djelovanja u Hercegovačkoj provinciji, u župi Čapljina, 1978. otišao je na daljnje studije u Freiburg gdje je 1982. godine postigao doktorat iz područja religiozne pedagogije i titulu psihoterapeuta. Kao svećenik-franjevac djelovao je u Čapljini od 1973. do 1978. godine Od proljeća 1982. do rujna 1984. djelovao je u Mostaru kao vjeroučitelj za studente, vodio molitvene seminare kod časnih sestara u Bijelom Polju kod Mostara. Zbog plodonosnoga rada s mladima i zbog molitvenih tečajeva, koje su studenti izvanredno prihvatili, ondašnja komunistička vlast započela je progoniti fra Slavka. U tim teškim trenucima uzoriti kardinal Franjo Kuharić zaštitio je fra Slavka Barbarića u njegovu djelovanju. Zbog poznavanja glavnih europskih jezika i

unatoč obvezama u župama u kojima je djelovao, fra Slavko je s hodočasniciima u Međugorju radio neumorno zapravo već od svoga povratka sa studija 1982. godine. U Međugorje je službeno premješten 1983. godine. Na zahtjev biskupa Žanića 1985. premješten je u župu Blagaj, a 1988. godine na Humac gdje je obnašao mjesto kapelana i pomoćnog učitelja novaka. Početkom rata u BiH kad su svi stariji fratri otišli u Tučepu kao prognanici, fra Slavko je ostao u Međugorju. Od početka njegova djelovanja u Međugorju počeo bavio se spisateljskim radom pišući knjige duhovnoga sadržaja. Knjige fra Slavka Barbarića prevedene su na 20-ak jezika i tiskane u više od 20 milijuna primjeraka diljem svijeta. Vodio je posebne godišnje susrete za svećenike i mlade, u provincijskoj kući “Domus pacis” vodio je seminare posta i molitve. Zbog velikih stradanja u ratu utemeljio je i vodio ustanovu za odgoj i skrb Majčino selo, u kojoj već sada žive ratna siročad, djece razorenih obitelji, djevojaka - majki, bolesna djeca... Njegova psihoterapeutska izobrazba i odgoj omogućili su murad s ovisnicima o drogama u zajednici Cenacolo, koju je utemeljila sestra Elvira, i to poglavito u njihovoj kući u Međugorju Campo della Vita. Pomoć dobroćinitelja iz cijeloga svijeta trudio se usmjeriti i u dva fonda - Fond djece poginulih branitelja u Domovinskom ratu i Fond prijatelji talenata - za pomoć mladim studentima.

Profesor Dark pronašao je i nove dijelove kuće, jednu veliku i jednu manju sobu na katu povezane isklesanim stubištem, a posebno ističe kako se Josipa u Novom zavjetu naziva graditeljem

Je li pronađena kuća u kojoj je Isus odrastao s Marijom i Josipom?

Za ovu se lokaciju zna još od 19. stoljeća, a britanski arheolog Ken Dark tvrdi da crkve izgrađene u 4. i 5. stoljeću zapravo štite tu kuću koja je očito bila mjesto posebnog štovanja

Zoran Vitas

Ken Dark, profesor arheologije i povijesti na Sveučilištu u Readingu, tvrdi kako je ustanovio gdje bi se mogla nalaziti kuća u kojoj je Isus iz Nazareta odrastao s Marijom i Josipom. Ta lokacija nije otkrivena sada, za nju se zna još od 19. stoljeća, a ruševine kuće nalaze se odmah ispod samostana sestara Nazarećanki.

Četrnaest godina istraživanja

Taj se samostan pak nalazi odmah preko puta Bazilike Navještenja, a izgrađen je 1857. godine iz zahvalnosti mještana prema sestrama koje su pomagale gradu. Tvrdnja kako se doista radi o Josipovoj kući u kojoj je odrastao Isus odbačena je 30-ih godina prošlog stoljeća, a svi kasniji pokušaji da se ona ipak potvrdi kao autentična bili su bezuspješni. Profesor Dark četrnaest godina istraživao je ruševine u Nazaretu te sada tvrdi kako ima prilično čvrste dokaze da se radi upravo o toj kući. Da je tome doista tako, vjeruje se od najmanje 380. godine, no znanstvena potvrda uvijek je izostajala. Upravo je značenje te građevine razlog što su ponad nje građene crkve, pa i samostan, no s vremenom su je te građevine i potisnule iz vida, pa tako i iz povijesti.

Kuća je napravljena od cigle i žbuke, djelomično uklesana u vapnenačke obronke, a vjerojatno je djelo samog Josipa, Isusova oca. Otkopana je 1880-ih godina te su sestre iz samostana iznad nje nastavile s istraživanjima sve do 1930-ih godina tražeći dokaz da je

to upravo Isusova kuća. On, međutim, nije pronađen. Ni drugo istraživanje jednog jezuitskog svećenika koje je trajalo od 1936. pa do 1964. također nije dalo rezultate, a ovo najnovije istraživanje profesora Dark započeo je 2006. godine. Analize su pokazale kako se doista radi o građevini napravljenoj u 1. stoljeću, a za Josipa se u Novom zavjetu navodi kako je znao i graditi. Kuća je imala dvorište, spavaću sobu, smočnicu i terasu.

- Pet godina intenzivnog istraživanja donijelo je nova saznanja o kući iz 1. stoljeća te o crkvama iz 4. i 5. stoljeća iznad nje. Postalo je jasno da je onaj tko je gradio ovu kuću vrlo dobro poznao obradu kamena. I to je u skladu s onim što bismo očekivali od nekoga poput Josipa za kojeg se često koristi naziv tekton, što se pre-

2006.

godine započeo je Ken Dark istraživanja na otprije poznatom lokalitetu u Nazaretu

vodi kao stolar ili tesar, no točniji bi prijevod bio graditelj - rekao je profesor Dark. On je pronašao i nove dijelove kuće, jednu veliku i jednu manju sobu na katu povezanom isklesanim stubištem. Ono što je posebno zainteresiralo britanskog arheologa jesu crkve izgrađene iznad kuće. Jedna je iz 4., a druga, veća, iz 5. stoljeća. Napravljene su tako da štite kuću iz 1. stoljeća. Po svemu se čini kako je ta građevina bila mjesto posebnog štovanja, a ako je nešto posebno štovano u Nazaretu, teško je sjetiti se nečega drugog osim mjesta izravno povezanog s Isusom. Samo je još jedno slično mjesto, a to je navodna kuća svetog Petra u Kafarnaumu pa je i po tome očito da se u Nazaretu radi o posebnom mjestu.

Istraživano i 1964. godine

- Po čemu bi graditelji tih crkvi znali da se radi o takvom mjestu ako nije postajala neka tradicija vezana za njega? Naravno, ništa od ovoga ne dokazuje kako je kuća iz 1. stoljeća doista ona u kojoj je Isus odrastao, ali ove nove spoznaje su znatno doprinose tvrdnji da bi tako moglo biti - rekao je britanski arheolog. Za razliku od jezuitskog svećenika Henrija Senèsa koji je istraživao lokaciju do 1964. godine, ali nije o tome objavio ni znanstveni članak ni knjigu, prof. Ken Dark objavio je knjigu pod naslovom “The Sisters of Nazareth convent: A Roman-period, Byzantine and Crusader site in central Nazareth”, odnosno “Samostan sestara Nazarećanki: Lokacija iz rimskog, bizantskog i križarskog perioda u središnjem Nazaretu”. •